

נקודות של אור

כבר היה
'חצות'?

מאמר יסודי בנככי החיים טזכינו לטמוע מפי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א כטייעור הכנה לחג הפסח - ויקרא תטפ"ה

א. איפה החירות?

כל אחד עסוק עם המאבקים שלו בחיים, עם הכאבים והמצוקות, עם המוגבלויות שלו, ואז מגיע ליל הסדר ואומרים לו - עכשיו זה 'זמן חירותנו', עכשיו אתה בן חורין...

אני? בן חורין? איך בדיוק, עם כל מה שאני עובר? איפה החירות כאן, בכל מה שאני עובר בחיים האלה?

חירות, לכאורה, זו חופשיות, זו היכולת לעשות את מה שאני רוצה, בצורה שאני רוצה ובזמן שאני רוצה - בלי ששום דבר יגביל אותי.

נו, האם זה המצב היום? האם בליל הסדר משהו משתנה? הצרות מסתיימות? הכול מסתדר? נגמרים הקשיים?

למה קוראים לזה 'זמן חירותנו' - כששום דבר ממה שקורה איתנו לא מזכיר חירות?

ב. הציאנו מעבדות - לעבדות אחרת...

זה קורה הרבה אצל קבלנים. אחד מהם מזמין פועל ליום עבודה, וברגע האחרון מגיע קבלן מתחרה, מציע לפועל משכורת קצת יותר טובה - ו'סוּחב' אותו לפרויקט שלו...

ואז, כמובן, מתחיל ויכוח בין השניים. כל אחד טוען בתוקף - זה העובד שלי! שחרר לי אותו - ותן לו לעבוד אצלי!

האם אותו פועל מרגיש 'בן חורין'? ממש לא. מה זה משנה לו היכן הוא מתקין את המרצפות? כך או כך, הוא יישאר פועל פשוט ובלתי מוערך...

האם לא זה מה שקרה במצרים?

הקדוש ברוך הוא שולח את משה רבינו להזהיר את פרעה: "שֶׁלַח אֶת עַמִּי - וַיַּעֲבֹדוּנִי!"

אין כאן הוראה לשחרר אותם לחירות. יש כאן ציווי לעזוב אותם - כי הם העבדים שלי, לא שלך...

ועומד לו אותו 'מתאונן' במדבר, אחרי הרבה שנים, ושואל את עצמו: רגע, לא הבטיחו לנו יציאה לחירות? לא סיפרו לנו שזהו, שאין יותר עבדות? אז למה בפועל זה לא ככה? למה במקום לשחרר אותנו לחופשי - אנחנו ממשיכים לעבוד קשה, רק לא למען אותו אחד?

"זכרנו את האבטיחים", הוא מרים קול מחאה, "אשר נאכל חִינִם", חִינִם מן המצוות. שם במצרים - היה אפילו יותר קל! היינו אמנם עבדים - אבל היו לנו קצת זמנים של חופשה, של מרווח נשימה... עכשיו? כשאנחנו עבדי השם? אין רגע אחד של הרפיה!

אז איפה כאן החירות?

ג. חירות היא אידיאל?

רגע לפני שננסה להבין היכן היא החירות, עלינו לשאול:

האם חירות היא בכלל דבר טוב?

הביטו סביבכם, אל אותם עמים וקבוצות שנלחמו עבור 'חירות', עבור חופשיות מוחלטת, להיות משוחרר מכל עול, מכל מחויבות, מכל הגבלה...

מה נשאר מהם? כלום! אם אין משהו מחייב - שום דבר לא מחזיק מעמד. אם אין גבול, אם אין קורטוב של מחויבות - כל אחד מתעופף לו לרצונותיו החופשיים, ואף אחד לא נשאר ליהנות מהפורקן...

כשהתורה הקדושה מדברת על 'חירות', הכוונה היא לחירות שונה לחלוטין.

גלות וגאולה, מתברר, לא קשורים לאזיקים וכלבי שמירה.

ד. מה הכיוון שקוף?

מכירים את האנשים שקמים כל בוקר - עם כיוון חדש לחיים? כל יום הם מנסים רעיון אחר, תיאוריה אחרת, מחפשים את האושר פה ושם, בכל פעם מכיוון אחר... זוהי גלות במלוא עוצמתה.

האדם תלוש, לא מחובר לעצמו, הוא נסחף לפי הטרנדדים הסביבתיים, הוא משתנה לפי המקומות בהם הוא נמצא, לפי הזמנים בהם הוא עומד - ולפי האנשים איתם הוא נפגש.

בכל תקופה הוא מגדיר אחרת מהי הצלחה ומהו כישלון. כל פעם מחדש השאיפות שלו משתנות. יש לו מנה, רוצה מאתיים.

לפעמים זה לאו דווקא חיצונית. יש אנשים שכלפי חוץ דווקא מכווננים למטרה מסוימת מבלי לזוז ממנה - אבל בפנים? בתוך הלב? שם בכל יום המחשבות משתנות, הוא נסחף בדמיונותיו לכאן ולשם...

ככה נראית גלות.

וחירות?

חירות - זה בדיוק הפוך.

בן חורין הוא אדם שיש לו כיוון אחד בחיים, והוא לא זז ממנה, לא בתוך הלב - ולא במעשים בפועל. הוא מכוון מטרה, הוא מחפש אותה ורק אותה. שום אירוע, שום מקום, שום זמן, שום אדם, לא מצליחים להסיט אותו או לבלבל אותו.

ה. ריקוד של חירות בתא המצחין

כל אדם מורכב, כידוע, משני חלקים סותרים:

נשמה - שהיא חלק אלוך ממעל ממש,

וגוף - שהוא כולו גשמי...

בין הגוף לנשמה ניטש מאבק נצחי. כל צד מושך לכיוון שלו, כל אחד רוצה להיות הדומיננטי, להכתיב את סדר היום.

תפקיד האדם בחייו הוא אחד בלבד: להחליט - מי שולט. הגוף, או הנשמה.

כשהגוף מצליח לקחת שליטה - זוהי גלות. כי הגוף - משתנה לפי מצבי רוח. בכל יום הוא בוחר להשקיע בכיוונים אחרים. מציאות החיים סוחפת אותו אחריה, לפעמים לכעס, לפעמים לגאווה. בהצלחות - הוא מתמלא תחושת עוצמה, ובכישלונות? הוא כלל לא אשם. תמיד יש מישהו אחר שבגללו זה קרה.

הוא לא ממוקד. הוא רוקד לפי צילי הסביבה, האנשים המקומות והזמנים.

אבל כשהנשמה שולטת, כשהאדם מחפש חיבור - שום דבר לא יכול להזיז אותו מהחיבור!

חיבור, הרי, אפשר להשיג בכל מצב!

בהצלחות? רואים את חסדי השם.

בכישלונות? אנחנו מתחברים להשם.

בבלתי נודע? מתחזקים בביטחון.

כשהמצב תקוע? גם שם יש לנו עבודה, שלא יהא ליבך חלוק על המקום.

כשהאדם מחפש חיבור, המצוות מקבלות משמעות - ואפילו הזמנים בהם הוא לא יכול לקיים מצוות הם רגעים של חיבור, עיין ערך סיפורם של הרבי ר' אלימלך והרבי ר' זושא שנתקעו בתא מאסר מצחין ולא יכלו לומר 'ברכות התורה', אבל במקום להישבר מהמצב הנמוך - הם התחילו לרקוד משמחה על הזכות לקיים את מצוות 'לא לומר דברי קודש במקומות לא נקיים'. כי שני הציוויים הללו באים מאותו ריבונות של עולם!

כשהמטרה היא חיבור, אין אשמים, אין אנשים אחרים, יש רק ריבונות של עולם שמנהל את הכול ושולט על הכול!

וכשהמצב, שום דבר לא יכול לגנוב לי את החיבור...

זוהי 'חירות'!

ו. הצלחה בכלא המצרי

יוסף הצדיק היה 'איש מצליח'. בכל מקום שהוא רק היה - הוא הצליח. בבית פוטיפר? כשהוא נחשב לאיש סודו המוצלח של השר? הוא היה 'מצליח'. בעומק הבור המצרי, בתחתית השפל האנושי? גם שם הוא היה 'מצליח'...

למה? כי 'הצלחה' מבחינתו של יוסף הצדיק לא נמדדת בכמות הכסף, הכבוד, הקשרים או הפרסום שלי - אלא בכמה אני מחובר.

ולהתחבר - אפשר מכל מקום.

יותר מזה: הבעל שם טוב הקדוש אומר, שההצלחה בבית האסורים - היא הצלחה הרבה יותר גדולה! והראיה לכך - **כי שם נאמר 'הוי"ה מצליח בידו' שם, החיבור היה אמיתי יותר!**

למה?

כי שם, כשהכול חשוך, כשאתה מאבד את כל האחיזות האנושיות והמצב נראה חסר סיכוי, אתה מוכרח להגיע לעוצמה הרבה יותר חזקה של רוגע פנימי - מאשר בזמני הצלחה...

להיות רגוע כשהחיים מחייכים אליך - זה לא כזה 'קונץ' גדול. אבל כשאתה מצליח להישאר רגוע ומחובר גם כשהכול נראה אבוד - זה מגיע ממקום הרבה יותר גבוה ועוצמתי, וזה נשאר איתך לתמיד!

פר ז. התוכנה האחרונה בחיים

הרגעים האחרונים בחייו של רבי עקיבא היו גם המייסרים ביותר. באכזריות בלתי מובנת, סרקו הרומאים את בשרו - במסרקות משוננות של ברזל.

והוא? בעודו שותת דם, ונשמתו כמעט מתנתקת מהעולם מרוב ייסורים, במקום לצווח ולברוח - הוא מחייך בדבקות.

והתלמידים עומדים מהצד ובוכים: רבי, עד כאן!

אמר להם רבי עקיבא - **למה אתם בוכים? אלה הם הרגעים הכי מתוקים בחיים שלי! כל ימי חיפשתי את התענוג, והנה - סוף סוף מצאתי אותו!**

בואו נבין: רבי עקיבא היה תנא אלוקי, הוא זכה להתענג גם גשמית וגם רוחנית, הוא היה במדרגות הגבוהות ביותר - ובכל זאת, משהו היה חסר לו...

ודווקא באותם רגעים איומים הוא מוצא את מה שהיה חסר לו תמיד!? מה הולך כאן?

במילותיו האחרונות של רבי עקיבא, הוא מגלה לנו את סוד החירות:

כל החיים, כשהיו לי הצלחות גשמיות ורוחניות, אמנם הייתי מחובר - אבל איפשהו, בקצה הלב, עדיין היתה הרגשה שיש גם כיוונים אחרים, שאולי התענוג נמצא בהצלחה, שאולי אפשר להסתדר גם בלי השאיפה האינסופית לחיבור...

זאת אומרת שכל החיים עדיין הייתי בגלות! כי זה לא היה כיוון אחד מוחלט!

דווקא ברגעים האלה, בחושך הגדול הזה, כשכל העוצמה האנושית שלך מתפרקת, כשהמחטים גורמים לייסורי האיוב, ואין שום דבר שמחזיק אותך - שם אתה מגלה לפתע שאין שום כיוון אחר!

ושם, לפתע, כבר לא חשוב לך שום דבר, כבר לא מעניין אותך שום דבר - רק החיבור אליו יתברך...

זוהי 'חירות'!

פר ה. מתי חצות אצקך?

רגע לפני מכת בכורות, מגלה הקדוש ברוך הוא למשה רבינו את סוד החירות:

"כחצות לילה אני יוצא בתוך מצרים!"

מתי הקדוש ברוך הוא מתגלה? מתי יוצאים ממצרים? כחצות הלילה! ברגעי החושך העמוק ביותר, כשהאור לא מנצנץ משום כיוון - שם, דווקא שם, יוצאים לחירות...

ומתי זה קורה? מהי הנקודה החשוכה ביותר בחיים?

אמר הרבי: זה תלוי בך!

ככל שהאדם מבין שאין שום כיוון אחר, שהוא תקוע כאן, ושם לא הבורא אין לו סיכוי להתרומם - הוא הגיע ל'חצות' שלו, והוא יוצא לחירות!

זה יכול להיות בכישלון קטנטן שקורה לאדם, והוא מבין את המסר, ואפשר גם לעבור הרבה כישלונות, ועדיין לנסות את האופציה ההיא, את הסגולה ההיא, את הפרוטקציה של ההוא - עד שאין ברירה והחיים מביאים אותו לאפילה מוחלטת, ואז הוא חייב להגיע לבורא ולצאת לחירות...

לא סתם כתוב 'כחצות'. כי זה לא מוחלט. כל אחד - והחצות שלו...

כשהאדם מבין שאין עוד כיוונים, שהמטרה היחידה בעולם היא חיבור להשם - הוא יוצא לחירות!

בממלכה אחת רחוקה, סערו הרוחות בארמון באותו בוקר.

אחד השרים שהמלך מינה, קיבל תקציב מכובד מאוד כדי ליישם את תפקידיו, אבל הוא נהג בחוסר אחריות - וכל הכסף התנדף... ועכשיו הוא עומד, השר ההוא, ולא יודע איך להתקדם. כי בלי כסף - זה ידוע - הכול תקוע...

האם יש למלך בעיה לפתוח את אוצרותיו ולכסות את כל החובות של אותו שר? ודאי שלא.

אבל זה לא יקרה. כי אם כן - השר לא יבין את הטעות שלו, הוא ימשיך להתנהג באותה הפקרות - ובכישלונות שלו? הוא יאשים את המלך, שעיכב את העברת הכספים...

הצעד הראשון לתיקון, זה להבין שנכשלת, לחשב מסלול מחדש - ואז כבר תקבל את כל התקציב הדרוש לך...

אמר ר' אשר: האם יש לריונו של עולם בעיה לסדר לנו את כל הבעיות, לשלוף אותנו מביצת החובות - ולהניף אותנו לפסגות ההצלחה הבריאות והאופור? ודאי שלא. יש לו הרי אוצרות אינסופיים להעניק לנו.

אבל אם הוא ייתן לנו את כל הישועות מיד ובלי עיכובים - אנחנו נמשיך לחיות ב'קונספציה', נמשיך לחפש אשמים, לחפש כיוונים חדשים, לא נכיר בכישלון האישי שלנו - ובעובדה שאנחנו חייבים את החיבור איתנו.

אבל כשהאדם מוצא את עצמו בחוסר אונים מוחלט, כשאין שום כיוון אחר לפתרון - שם אין ברירה אלא להפנים את הטעות שלנו, לוותר על כל כיוון אחר - ולהתחבר סוף סוף למלך...

לסיום, הבה נפליג לאחור בזמן - לאותו ליל שימורים בהם יושבים בני ישראל כשמתניהם חגורים, והם אוכלים את קרבן הפסח הראשון בהיסטוריה.

לפי חשבון ה'כזיתים' שיש בכבש אחד מתברר, שבכל בית ישבו כשישים איש - ואכלו את קרבן הפסח על מצות ומרורים.

האם אנחנו יכולים לתאר לעצמנו איך נראה הבית באותו זמן? שישים איש סגורים בתוך בית לא גדול, ואסור להם לצאת מפתח ביתם עד הבוקר...

אין מתכון חזק יותר לחיכוכים בינאישיים - והצפת רגשות!

האם זוהי חירות?

למה שלא תיתן להם לצאת, למה שלא תאפשר לכל אחד לטייל במקומות האהובים עליו, טיול פרידה - רגע לפני שעוזבים? למה שלא תעניק לכל אחד מהם את חופש הבחירה לאן ללכת ומה לעשות באותו לילה?

למה לכנס שישים איש לסיטואציה שקרוב לוודאי תוביל לצפיפות, לחוסר נוחות - ולכל החלקים החלשים בנפש להתעורר?

כי זוהי תחילת הגאולה.

הקדוש ברוך הוא רצה להוציא אותם לחירות, שלא יהיו תלוליים יותר, לא במקום, לא בזמן ולא באנשים, שהם יוכלו לחיות איתו - בכל סיטואציה ומול כל אדם שהוא...

ובחזרה לחיי ההווה:

ליל הסדר הוא לילה עם מתכונת קבועה, עם מסורת - שממנה לא זזים, עם אנשים מסוימים שלא תמיד נעים לנו בחברתם, במקום שלא תמיד היינו רוצים להיות מלכתחילה.

הלילה העמוס הזה, הוא תמיד מקור לאירועים בלתי צפויים: פה כוס יין שנשפכת, שם ילד שמקלקל את האווירה החגיגית, מוחין שאתה מחפש ולא מגיעים, תבשיל שנשרף, צפיפות בשולחן - ועוד ועוד...

למה? למה בלילה שאמור לסמל יותר מכול את החירות - מכניסים אותנו לתוך שבלונה קבועה, שבהכרח תפגיש אותנו עם סיטואציות שיעוררו בנו רגשות?

כי 'זמן חירותנו' הוא גם השנה. בכל שנה בליל הסדר, אנחנו מקבלים את הכוחות לצאת לחירות כל השנה, להתנתק מכל החשבונות של מקום זמן ואנשים, לחפש את החיבור, את ההזדמנות בכל רגע מאתגר -

ואת זה, את זה קונים דווקא שם, כשה'קיטל' הצחור הופך לאדום מהיין, ואתה נשאר רגוע ומחייך ומחובר.

כי ככה יוצאים לחירות!

נקודות של אור

שיעור

בפרסוס...

מאמר יסודי בנכחי החיים שזכינו לטמוע מפי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - במסך הטיבוע פרטית פקודי חזק - החודש תשפ"ה

א. מתי הגדל?

יש אנשים שלא מתבגרים.

כלומר, הגוף שלהם ודאי שמתקדם לפי הגיל. אבל ההתנהגות? היא עדיין תקועה אי שם מאחור.

הם נראים לנו אנשים מכובדים, בדרך כלל הם גם מתנהגים באצילות בהתאם לגיל – עד שקופץ איזשהו 'טריגר', והם מגיבים כמו ילדים קטנים.

איך זה קורה?

במה תלויה ההתבגרות הנפשית?

והשאלה הכי חשובה: איך מוודאים שיחוד עם הגוף – תגדל גם הנפש? איך עושים שהנפש שלנו תוכל להכיל קונפליקטים, ולא תתפרץ בילדותיות כשמשהו לא מסתדר לנו?

ב. הזדמנות מול מנה מְהִיכָה

חז"ל נתנו לנו שלושה כלים לבחון את ה'גיל' של האדם: כוסו, כיסו, וכעסו.

אלה הם שלושה מבחנים שמפגישים את האדם עם מצב לא נוח. משהו בתוכניות משתבש – וזה מכעיס אותו. הוא מורעב – ומול עיניו יש מנה מהבילה שהוא רק רוצה לקחת אותה לעצמו. קורה משהו עם הכסף שלו – והוא נכנס למגננה.

איך אנחנו מתנהגים מול שלושת המצבים האלה? האם יש לנו את הבגרות הנפשית לעמוד מול הפיתויים והכעסים והבלבולים ולהחזיק מעמד – או שאנחנו נסערים ומשתבשים מהם?

אבל האמת, אלה לא רק שלושה מבחנים – אלה בעיקר שלוש הזדמנויות.

הקונפליקטים שקורים לנו בכוסו וכעסו, ובעצם בכל קונפליקט בחיים – הם הזדמנות של הנפש שלנו לגדול.

איך?

ג. למה יש שונאים בעולם?

לכל אדם בעולם יש חברים – ויש גם שונאים. אנשים שהוא מרגיש טוב בקרבתם – וכאלה שהוא רק מחפש לחמוק ממפגשים איתם...

אם נשים לב להתנהגות שלנו מולם, נגלה דבר מדהים:

בדרך כלל, כשאנחנו פוגשים את החברים, כשטוב לנו איתם והשיחה זורמת, אנחנו כל כך 'מבסוטים' – שאנחנו שוכחים מקיומם של השונאים... אנחנו חשים האנשים הרצויים והאהובים ביותר, הכול טוב, הכול ורוד, הכול דבש, והערך העצמי נוסק לשמים...

אבל אז מסתיימת הפגישה הנעימה – ואנחנו פוגשים, במקרה או שלא, את האדם הכי עויץ לנו.

הוא מביט עלינו במבט עקום, משתדל לשגר מילים עוקצניות, לשדר קרירות וריחוק – ופתאום אנחנו מרגישים כל כך נמוכים ורדודים, חסרי כל טעם.

אנחנו שוכחים שיש לנו גם חברים!

והשאלה היא – למה?

למה אנחנו שוכחים שוב ושוב, ברגעים הנעימים – את השונאים, וברגעים החלשים – את החברים הטובים?

למה אנחנו מעדיפים להיצמד להרגשה הטובה או להרגשה הרעה בצורה מוחלטת?

כי קשה לנו להכיל את הקונפליקט.

קשה לנו להכיל את שני הקטבים הקיצוניים האלה. אנחנו אומרים לעצמנו: תחליט. או שאתה אדם אהוב ושווה – או שאתה לא שווה כלום.

הגאווה שלנו לא מאפשרת לנו להכיל את שני הצדדים הקיצוניים. או שאתה מושלם – או שאתה לא שווה כלום.

אם רק נרשה לעצמנו להכיל את שני הניגודים האלה, נבין – ששניהם חשובים. כן, גם השונאים.

כי אם לא היו לך שונאים, אם כולם מסביב רק היו מחייכים אליך – כנראה שהיית מתחיל לראות את החברים כמובנים מאליהם, וכבר לא היה אכפת לך לזלזל בהם...

אם הכול דבש והכול ורוד – אז למה להשקיע בחברים? למה לחשוב רגע לפני שמוציאים מילה מהפה? למה לא להתנהג בדורסנות, הרי בין כה וכה כולם אוהבים אותנו?

הקדוש ברוך הוא ברא לך שונאים, כדי שהמרבד הקסום הזה, של הידידים הטובים – לא יעוור אותך! שהגישה שלך לכל קשר בין-אישי יהיה בצורה בריאה ומתחשבת, שלא תראה אף אחד כמובן מאליו – וכדי שתתחבר אליהם באמת, ותעריך אותם על מה שהם מעניקים לך!

ד. להרחיק עד לקוטב

וככה זה בכל דבר בחיים:

הקדוש ברוך הוא מפגיש אותנו עם שני קטבים, עם הצלחות – וכישלונות, עם ימים יפים – ורגעים שחורים, עם זמנים שהרגשות צוהלים – ועם כאלה שאנחנו אפופים בקודרניות.

בדרך כלל, כשאנחנו נמצאים במצב אחד – אנחנו מעדיפים למחוק לחלוטין את קיומו של המצב ההפוך.

כשאנחנו בזינוק כלפי מעלה, כשהכול זורם ומצליח ופורח, כשהחיים מחייכים אלינו – הרגעים הקשים נמחקים מזכרונו באופן אוטומטי... מי בכלל זוכר שיש קשיים? למה לראות רע? למה להיות פסימיים?

אבל אז, כשהמצב מתהפך, והכול משתבש, פתאום אנחנו נופלים לכזאת עצבות! אנחנו שוכחים את כל הדברים הטובים שיש לנו בחיים, את החסדים שהשם ממשיך לעשות איתנו גם בתוך החושך.

למה אנחנו שוכחים? כי הגאווה מתבלבלת מהקטבים האלה. היא מעדיפה אותנו נמוכים, היא מעדיפה אותנו גבוהים – העיקר שלא מורכבים!

אבל האמת? האמת היא – שאלה הם החיים, הם מורכבים מהצלחות – וגם מכישלונות, כי זה סוד הבריאה!

הזוהר הקדוש מגלה לנו את הסוד הזה.

ה. זה סוד הבריאה

תחשבו כמה נחמד היה, אילו כשהיינו מסתכלים במראה – היינו רואים חתיכה של אלוקות.

אם זה היה המצב – אין ספק שהיינו חיים עשרים וארבע שעות עם הריבונו של עולם. לעולם לא היינו שוכחים אותו, ודאי שלא ממרים את רצונו...

נו, אז למה זה לא קורה?

למה כשאנחנו מסתכלים על עצמנו – אנחנו רואים רק גוף, ולא סתם גוף – אלא גוף מתוסבך, מלא שאלות ותככים, רצונות ומאוויים, חשבונות וקונפליקטים?

הקדוש ברוך הוא ברא את העולם, בשביל מה? בשביל שנחיה איתו, לא?

אז למה הוא כל כך מסתתר בעולם הזה? למה הוא לא מרמז לנו איפה הוא נמצא? למה בכל מקום שאנחנו הולכים – אנחנו רואים רק טבע – טבע – טבע!?

כי זה בדיוק תכלית הבריאה.

הקדוש ברוך הוא לא ברא את העולם רק כדי שנחיה איתו. המלאכים – עושים את זה הרבה יותר טוב מאיתנו.

הוא ברא את העולם – כדי לפרסם את שמו!

ופרסום – קורה דווקא במקומות בהם זה לא מובן מאליו!

אם אני רואה במראה חתיכת אלוקות – אז אין שום סיבה שלא אחיה איתו, ומה בכלל החכמה לחיות איתו. אבל כשאני רואה חתיכת גוף, וכשהגוף הזה מושך אותנו להגיד שהוא השולט, ושהוא המחליט, ושהוא הקובע, ואנחנו בכל זאת אומרים 'לא, זה לא אני, זה הריבונו של עולם' – זה נקרא פרסום!

הרבי תמיד אומר בשם ר' אשר את המשפט: "כל צמצום – מביא פרסום!"

הקדוש ברוך הוא ברא אותנו האחרונים בבריאה, הוא ברא אותנו הכי מסובכים, הכי מבולבלים – כי דווקא שם טמון התפקיד שלנו.

במילים אחרות – תכלית הבריאה מתגלה בשני שלבים:

א. הקדוש ברוך הוא מצמצם את עצמו.

ב. הקדוש ברוך הוא מתגלה – בתוך הצמצום הזה!

ו. הַיִּים עַל גַּלְגָּלִים

הזוהר הקדוש מגדיר את החיים – כמו גלגל.

קחו כל נקודה בגלגל, והתחילו לטובב...

בתחילה, הנקודה עולה ועולה, מתקדמת לכיוון השיא – אבל אז מתרחשת תפנית בעלילה, והנקודה צוללת כלפי מטה, עד שהיא חוזרת לנקודת ההתחלה, מתאפסת – וחוזר חלילה.

ככה, אומר הזוהר הקדוש, מעביר אותנו הקדוש ברוך הוא את מסע החיים.

זה מתחיל בבוקר אחד, אנחנו קמים – והכול פורח ומלבלב לנו מול העיניים. אנחנו מצליחים, אנחנו כובשים עוד ועוד יעדים, אנחנו מאושרים וקלילים ומחייכים, ומבחינתנו – שיהיה עוד יותר טוב ועוד יותר טוב, ושלא ייגמר הטוב הזה לעולם...

וכמה מרגיז שתמיד, איכשהו, זה נתקע.

ופתאום הכול מתחיל לרדת, יורד יורד – עד שאנחנו מרגישים שהגענו לנקודת ההתחלה.

ואתה שואל את עצמך: אם כן, למה זה אנוכי? בשביל מה עשינו את כל הסיבוב הזה – אם בסופו של דבר חזרנו לאותה הנקודה?

אם הרווחתי מיליון שקלים ולמחרת הפסדתי אותם, מה יש לי מזה – חוץ מכאבים על החלום שהתנפץ?

אנחנו לא רוצים חיים כמו גלגל. אנחנו רוצים רק לעלות ולעלות ולא להפסיק לעלות!

מצידנו, היינו נרשמים ל'תוכנית חומש', מתכננים את כל הצעדים לעשור הקרוב, ויוצאים לדרך מדויקת – לכבוש עוד ועוד הצלחות...

למה צריך את כל הפיצוצים בדרך? למה לא להשאיר אותנו תמיד על הגל?

ז. רק ככה גדלים!

וכאן, כאן טמונה התשובה לשאלת הגדילה הנפשית...

כי אדם שנשאר תמיד למעלה, אולי גופנית הוא גדל, אולי האגו שלו מתפתח, אולי החשיבות העצמית שלו תופחת לגבהים אדירים – אבל הנפש! היא נשארת באותו המצב, כי אף פעם לא אפשרת לה להתקדם!

אם היינו רק למודי הצלחות – כמה סיכוי היה שנכיר שהן לא מובנות מאליהן? כמה סיכוי היה שנזכור – שכל ההצלחות הם רק ממנו?

לעומת זאת, אדם שנותן לעצמו להתחבר למסע החיים, לחוות את העליה, לחוות את הירידה, לעבור את המסלולים המסחררים של החיים – הוא אדם שנותן לעצמו להתקדם!

כי באמת – זו הדרך של הגלגל להתקדם הלאה! רק העליה והירידה, העליה והירידה, הסיבובים האלה – הם שמקדמים אותו הלאה במסע! אם נישאר תמיד למעלה – כיצד יתגלגל הגלגל?

הקדוש ברוך הוא מעביר אותנו במסע של חיים, ובכל רגע ומצב בחיים – יש פירושים של נפש שמסוגלים להתגלות, אם רק נסכים להתחבר אליהם!

משהו השתבש בדרך? זו הזדמנות לגדילה נפשית, אם רק ניכנע למסלול הזה, ולא נחפש להישאר למעלה – ולכעוס על כל מי שאשם ומפריע לנו...

כי למעשה, דווקא בגלגל הזה אנחנו מיישמים את תכלית הבריאה!

מצד אחד – צמצום, הכול משתבש, הכול נראה חסר סיכוי, ואיפה כאן הריבוננו של עולם?

אבל מצד שני – פרסום! הצמצום הזה מזכיר לנו שבעצם כל מה שיש לנו – זה מאת השם, וכלל לא שלנו! שהגוף הזה – הוא חלש וחסר אונים ומבולבל וחסר סיכוי, ושכל הצלחה – היא רק מאיתנו יתברך!

ואז, כשהגלגל חוזר לעלות, וההצלחה מאירה לנו פנים – עלינו לקחת איתנו הלאה את התובנה שגילינו בימי החושך, ולזכור ששום דבר לא שלנו, שהכול זה רק הוא.

ובצמצום שיבוא שוב? לא להישבר, לזכור שהקדוש ברוך הוא מחיה אותנו, ושמה שאנחנו עוברים – הוא רק כדי לחבר אותנו שוב.

כשאדם מסכים להתחבר למסלול הזה, לא רק שהוא לא נשבר ומתרסק מהטלטלה התמידית – אדרבה, הוא נבנה ממנה! הנפש שלו מחוברת למסע, היא מתקדמת לפי הקצב הנכון!

החיים הם מסע תמיד! לפעמים התזוזה היא גופנית – ולפעמים, כשהצלחה הגופנית נעצרת – הנפש מתחילה לזוז!

ח. העת להחליט...

לסיום, אמר הרבי:

הסוד של החיים נמצא ב'לא להישבר'!

בנקודת השיברון, כשהאדם מוצף ונסער ומבולבל, עליו להחליט: זה או אני – או הריבוננו של עולם!

או שאני שולט, ואם כך – עלי אכן להתרסק ממה שקרה, או שהכול זה הוא – והמעבר הזה בא ללמד אותי שיעור בחיבור, שיעור בפרסום...

לקבלת העלון המודפס – בכתי המדרש דחסידי ספינקא:
בני ברק – רחוב דונולו 11 • ירושלים (עברית ואנגלית) – רחוב בר
גיורא 28 • בית שמש – רחוב יונה בן אפיתני (ליד 'איחוד הצלה') •
סטמפורד-היל – Clapton Common 117

לעילוי נשמת הרבנית מרת חנה פעטיא ע"ה
בת יבלחט"א מרן רבי ישראל חיים שליט"א
י"ל ע"י 'נקודות של אור' – ספינקא, ע"פ הכנת הכותב. להצטרפות לרשימת
התפוצה – לתרומות והארות – ניתן לפנות במייל: a0504171897@gmail.com